

απόψεις

Οι αλλαγές στην ποινική απαξία της φοροδιαφυγής

Στο παρόν τεύχος δημοσιεύουμε το άρθρο 469 του πρόσφατου Ποινικού Κώδικα (Ν.4619/2019, ΦΕΚ 95Α'/11.6.2019) καθώς και την εγκύκλιο ΑΑΔΕ Ε.2125/3.7.2019 που το κοινοποιεί¹. Με το άρθρο 469 ΠΚ τροποποιήθηκαν οι διατάξεις του άρθρου 25 Ν.1882/1990, με τις οποίες θεσπίζεται το ποινικό αδίκημα της μη καταβολής βεβαιωμένων χρεών προς το Δημόσιο. Ιδίως, με την πρόσφατη τροποποίηση της παραγράφου 1 του άρθρου 25 Ν.1882/1990, προστέθηκε τρίτο εδάφιο σύμφωνα με το οποίο δεν υπολογίζονται για την κατάφαση της ευθύνης τα χρέη που προέρχονται από φορολογικά αδικήματα, όπως αυτά τυποποιούνται στο άρθρο 66 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (εγκλήματα φοροδιαφυγής).

Με την εξαιρετικά σημαντική αυτή τροποποίηση υιοθετείται η πρόσφατη και ερμηνευτικά θαρραλέα προσέγγιση κάποιων αποφάσεων ποινικών δικαστηρίων καθώς και η κρατούσα πλέον στη θεωρία άποψη. Νομολογία και θεωρητικοί της φορολογίας υποστηρίζουν ότι η ποινική απαξία έχει ήδη τυποποιηθεί στο πραγματικό των διατάξεων που θεσπίζουν τα εγκλήματα της φοροδιαφυγής. Έτσι, ήδη προβλέπεται η κατάφαση βαριάς ποινής σε περίπτωση παραβατικότητας που σκοπεύει στην παράλειψη συμμόρφωσης με τη φορολογική υποχρέωση. Κατά συνέπεια, η παράλληλη άσκηση ποινικής δίωξης για τη μη καταβολή φόρου για την οποία ήδη έχει ασκηθεί δίωξη και τυχόν έχει καταγνωστεί ποινή κατ' ουσία συνιστά παράλληλη (διπλή) ποινική δίωξη για την αυτή εγκληματική συμπεριφορά. Αφού η αιτία της μη πληρωμής του φόρου έχει ήδη διωχθεί και κολασθεί με την επίκληση του άρθρου 66 του Ν.4174/2013.

Η νέα αυτή ρύθμιση, αποτυπώνει τη γενναιότητα του ποινικού νομοθέτη. Καθώς, αυτός έσπευσε να υιοθετήσει μια προοδευτική αντίληψη και να σπάσει μια παγιωμένη πρακτική πολλών ετών. Πρακτική, κατά την οποία όποιος διωκόταν για κάποιο σοβαρό αδίκημα φοροδιαφυγής και συχνά λόγω ποσού κακουργηματικά, παράλληλα και αν δεν κατέβαλε εντός τεσσάρων μηνών από την ταμειακή βεβαίωσή του το

¹ Βλ. σελ. 669 επ. παρόντος τεύχους.

απόψεις

καταλογισθέν ποσό, διωκόταν σε βαθμό πλημμελήματος και για το αδίκημα της μη καταβολής βεβαιωμένων χρεών προς το Δημόσιο. Με περαιτέρω ουσιαστική συνέπεια, ο παραβάτης να διώκεται για την αυτή παραβατική συμπεριφορά δύο φορές. Αφού η μη καταβολή βεβαιωμένου χρέους είχε ως μοναδική και αποκλειστική γενεσιουργό αιτία τη βασική παραβατική συμπεριφορά της φοροδιαφυγής. Επιπρόσθετα, με την νέα προσθήκη ρητά αποσαφηνίσθηκε ότι για τον προσδιορισμό των ποσών και των ορίων για την κατάφαση του ποινικού αδικήματος της μη καταβολής βεβαιωμένων χρεών προς το Δημόσιο δεν λαμβάνονται υπόψη προσαυξήσεις, τόκοι και λοιπές επιβαρύνσεις.

Η ποινικοποίηση της φοροδιαφυγής και μάλιστα με ειδικές διατάξεις προσαρμοσμένες στις ιδιαιτερότητες του φορολογικού φαινομένου συνιστά αναγκαία και ικανή συνθήκη, ώστε να τιμωρούνται όλοι όσοι υπεξαιρούν κοινωνικούς πόρους. Αφού, η φοροδιαφυγή στρέφεται κατά του συνόλου της κοινωνίας. Επιπλέον, η θέσπιση ποινικής απαξίας για τη φοροδιαφυγή είναι αναγκαία και ικανή συνθήκη για τη δημιουργία φορολογικής συνείδησης στα λοιπά μέλη της κοινωνίας μας. Η επαπειλή ποινικής δίωξης συνιστά προληπτικό μέτρο αποτροπής παραβατικής συμπεριφοράς. Όμως, για να παράξει η ποινικοποίηση της φοροδιαφυγής το μέγιστο δυνατό αποτέλεσμα, θα πρέπει η άσκηση ποινικής δίωξης και η κατάφαση των ποινών να είναι εκλογικευμένη και αντίστοιχη της διαπιστούμενης ποινικής απαξίας. Και αυτό δεν συμβαίνει με την παράλληλη δίωξη για το βασικό έγκλημα της φοροδιαφυγής και για τη μη πληρωμή του βεβαιούμενου, λόγω του βασικού αδικήματος, φόρου.

Ασπασία Μάλλiou

**Το Δ.Φ.Ν. εύχεται στους συνδρομητές του
καλό καλοκαίρι και καλή ξεκούραση**
